

Ти не зупинилася перед знаком «Stop». Пролетіла у своїй куртці зі штучного хутра, у навушниках. Щойно скінчився дощ, і невдовзі піде знову. Понад горішніми гілками платанів та антенами юрбилися шпаки в попелястому повітрі, сповнюючи його пір'ям і цвіріньканням, їхні плями мигтіли, коли пташки збивалися в купу, не завдаючи шкоди одна одній, потім розпростували крила й розліталися, збираючись на новий виток. Унизу люди тримали над головою газети чи просто руки, затуляючись від граду з їхнього посліду, що сипався горохом з неба та скупчувався на асфальті разом з опалим мокрим листям; його солодкавий і гнітючий запах панував довкіл, і перехожі поспішали проминути цю місцину.

Ти виїхала з кінця вулички, летіла до перехрестя. Тобі це майже вдалося, і водій у тій машині майже ухилився від тебе. Але на асфальті була багнюка — масний послід від шпачиних зграй. Колеса ковзнули, ледь-ледь, проте цього вистачило, щоб зачепити твій моторолер. Ти підлетіла до пташок і впала просто в їхній послід, і разом з тобою впав твій рюкзак з наклейками. Два твої зошити опинилися на краю хідника, у калюжі з чорною водою. Шолом покотився по дорозі, не наче порожня голова, бо ти його не застебнула. До тебе одразу ж хтось підбіг. Ти лежала з розплющеними очима, замашеним багнюкою ротом. Асфальт увійшов тобі в шкіру, наставивши цяточок на щоках, як у неголеного чоловіка. Музика увірвалася, навушники сповзли під волосся. Чоловік

з автівки кинув дверцята навстіж і підійшов до тебе, подивився на твоє відкрите чоло й поліз у кишеню по мобільний телефон, та він випав у нього з рук. Якийсь хлопець підняв телефон, саме він і викликав «швидку». Тим часом рух транспорту зупинився. Ця машина стала поперек колії, і трамвай не міг проїхати. Водій вийшов, багато людей повиходило й пішло до тебе. Люди, яких ти ніколи не бачила, обмацували тебе поглядами. Слабкий стогін донісся з твоїх губ, на яких виступила рожева піна, а ти знепритомніла. Рух транспорту був напруженим, і через це «швидка» спізнилася. Та ти вже не поспішала. Ти завмерла, як поранена пташка.

Потім «швидка» з увімкненими сиренами об'їжджала інші машини. Вони притискалися до хідникової огорожі, а «швидка» заїхала просто на набережну, тим часом флакон із фізіологічним розчином теліпався над твоєю головою, чиясь рука то стискала, то відпускала блакитний балон штучної вентиляції легенів, щоб закачати тобі повітря. У приймальному покої реаніматолог «швидкої» натиснула тобі пальцем між нижньою щелепою та під'язиковою кісткою, у больове місце. Твоє тіло відреагувало надто слабо. Вона взяла марлеві тампони й витерла кров, що збігала з чола. Подивилася на твої зіниці, нерухомі й асиметричні. Дихання було нерегулярним. Вони вставили тобі в рота орофарингальний повітропровід, щоб дістати запалий язик. Звідти вибрали кров, гудрон, слиз і один зуб. На пальці тобі причепили кліпсою пульсоксиметр, щоб заміряти рівень насиченості крові киснем; твій оксигемоглобін був дуже низьким: тільки вісімдесят п'ять відсотків. Тоді тобі зробили інтубацію¹. Ла-

¹ Інтубація — введення спеціальних трубок у просвіт гортані, трахеї і бронхів з метою відновлення й поліпшення прохідності дихальних шляхів. (Тут і далі прим. пер.)

рингоскоп ковзнув тобі в рот своїм льодяним світлом. Увійшов санітар, штовхаючи перед собою пристрій для кардіомоніторингу, вставив штепсель, та апарат не увімкнувся. Він штурхнув його, легенько штурхнув, і монітор запрацював. Тобі задерли майку й до грудей притиснули присоски з електродами. Тобі довелося трішки зачекати, оскільки зал комп'ютерної томографії не був вільним, потім тебе доправили в камеру опромінювання. Травма була у скроневій ділянці. З-за скляної перегородки реаніматолог попросила радіолога зробити ще знімки, більш наближені. Вони побачили глибину та поширення гематоми поза церебральною паренхімою. Гематома від зворотного удару, якщо вона була, залишилася поза полем зору. Але тобі не впорснули у вену контрастну рідину, побоюлися ниркових ускладнень. Негайно зателефонували на четвертий поверх, щоб там підготували операційну.

Реаніматолог запитала:

— Хто сьогодні чергує в нейрохірургії?

Тебе почали готувати. Санітарка повільно роздягала тебе, розрізаючи одяг ножицями. Вони не знали, як сповістити твоїх близьких. Сподівалися знайти у твоїх речах якийсь документ, та в тебе його не було. Був твій рюкзак, там знайшли твій щоденник. Реаніматолог прочитала ім'я, а потім прізвище. Вона зупинилася на прізвищі й лише трохи згодом повернулася до імені. Її кинуло в жар, їй забракло повітря і стало важко дихати, неначе клубок у горлі застряг. Тоді вона навіть забула про свою криваву роль, подивилася на твоє обличчя, як звичайна жінка. Вдивлялася у твої опухлі контури з надією прогнати цю жахливу думку. Але ти дуже схожа на мене, і Ада, лікарка-реаніматолог, не могла цього не помітити. Санітарка повільно голила тобі голову, твоє волосся падало на підлогу. Ада простягнула руку по чергове каштанове пасмо.

— Обережно, обережно, — прошепотіла вона. Вона пішла до реанімації, до чергового нейрохірурга: — Там дівчинка, яку щойно привезли...

— Та ти ж без маски. Ходімо звідси.

Вони покинули цей асептичний блок, куди не допускали родичів, де хворі лежать голі поряд з апаратами штучного дихання, і разом повернулися туди, де тебе готувала санітарка. Нейрохірург подивився на електрокардіограму в моніторі та на кров'яний тиск.

— У неї низький тиск, — сказав він. — Ви виключили пошкодження огруддя чи очеревини?

Потім він подивився на тебе, побіжно. Швидким рухом пальців він підняв тобі повіки.

— То що? — запитала Ада.

— В операційній готові? — звернувся він до санітарки.

— Готуються.

Ада повторила знову:

— Тобі не здається, що вона схожа на нього?

Нейрохірург повернувся й підніс томографічний знімок до світла, що падало з вікна:

— Гематома розповзлася між мозком і твердою мозковою оболонкою...

Ада стиснула руки й запитала ще голосніше:

— Вона схожа на нього, правда ж?

— Можливо, навіть міжоболонкова...

На вулиці дощило. Ада пройшла коридором, що з'єднує приймальний pokій з відділенням загальної терапії, притиснувши схрещені руки, у сорочці з половинним рукавом, тихо ступаючи в зелених гумових сабо. Вона не поїхала до хірургії ліфтом, піднялася пішки. Їй потрібно було рухатися, щось робити. Я знаю її вже двадцять п'ять років. Перш ніж одружитися, я навіть недовго залицявся до неї десь на

межі між грою та щирими почуттями. Вона відчинила двері. В ординаторській був санітар, що виносив чашки після кави. Вона взяла шапочку й маску, квапливо наділа їх та увійшла в операційну.

Напевно, я побачив її дещо пізніше, коли поглянув на медсестру, щоб передати затискачі. Дивно, що я її тут бачу, подумав я, вона працює в реанімації, і ми зустрічаємося рідко, переважно в барі, у підвалі. Та я не звернув на неї особливої уваги, навіть не кивнув їй на знак привітання, відчепив ще один затискач і віддав їй. Ада дочекалася, доки мої руки звільняться від операції.

— Професоре, можна вас? — прошепотіла вона.

Тим часом медсестра видобувала голку, схожу на спис, зі стерильного пакета, я почув шарудіння розірваного плівчастого паперу, повернувся й зустрівся поглядом з Адою. Вона стояла поряд зі мною, а я цього не помітив. То була пара жіночих очей, без макіяжу, що тремтіли на світлі. До того як піти працювати в реанімацію, вона була одним із найкращих анестезіологів у лікарні, робила анестезію багатьом моїм пацієнтам. Я бачив, як вона не піддавалась емоціям і в складніших випадках, і завжди її за це поважав, тому що знав, як важко їй було стримувати себе під цією зеленою сорочкою.

— Опісля, — буркнув я.

— Ні, це терміново, професоре, прошу вас.

Тон її голосу змінився, у ньому була якась дивна владність. Медсестра простягнула мені голкотримач. Я ніколи не переривав операції до повного її завершення. Я стиснув руку й помітив, що зробив це з запізненням. Я збирався зашивати м'язову фасцію на очеревині. Відступив, щоб віддалитися від пацієнта, та наштовхнувся на когось, хто був у мене за спиною.